

**ANALIZA LOKALNEGO
RYNKU PRACY
POWIATU MŁAWSKIEGO**

MŁAWA

KWIECIEŃ 2011R.

Spis treści

- 1 Wstęp**
- 2. Podstawowe informacje o powiecie**
- 3. Gospodarka Powiatu Mławskiego i tendencje rynku**
- 4. Zwolnienia grupowe**
- 5. Analiza bezrobocia**
- 6. Struktura bezrobocia według zawodów**
- 7. Napływ bezrobotnych**
- 8. Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów)**
- 9. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych**
 - 9.1 Zawody nadwyżkowe**
 - 9.2 Zawody zrównoważone**
 - 9.3 Zawody deficytowe**
- 10. Wnioski**

WSTĘP

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy zwrócić na dostosowanie działań do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje, wiedzę czy też doświadczenie zasobów ludzkich.

Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

Poniższa analiza pozwoli na zwiększenie efektywności działań Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie, dzięki dostosowaniu ich kierunków do potrzeb pracodawców, poprzez systematyczne określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

Ponadto celem analizy jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym, usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz posiadanych zasobach ludzkich, a także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób najbardziej potrzebujących kompleksowego wsparcia w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawowe informacje o powiecie

Powiat Mławski zajmuje 1182,3 km². Składa się z 10 gmin w tym jedna miejska (Mława) i 9 wiejskich, 247 miejscowości i 219 sołectw.

Ludność powiatu wynosiła ok. 72.713 osób (stan na 31.12.2009r.) w tym 35.571 mężczyzn i 37.142 kobiet. Gęstość zaludnienia 61 osoby na 1 km². W miastach (miasto Mława) mieszka 40,1% ludności.

Struktura wieku ludności charakteryzuje się udziałem 21,5% osób w wieku przedprodukcyjnym (15.641 osób), udziałem 61,9% w wieku produkcyjnym (45.043) i 16,6% ludności w wieku poprodukcyjnym (12.019).

Powiat mławski - ludność w 2009 roku(wg. danych GUS)

		Grupa wieku - 5 lat	0-4 lat	5-9 lat	10-14 lat	15-19 lat	20-24 lat	25-29 lat	30-34 lat	35-39 lat	40-44 lat	45-49 lat	50-54 lat	55-59 lat	60-64 lat	65-69 lat	70 i więcej lat	Razem
Miasto/Wieś	Płeć																	
Miasto	Mężczyzna		741	759	848	1070	1314	1302	1043	896	843	982	1187	936	751	411	869	13952
	Kobieta		783	698	784	1013	1270	1266	1031	953	905	1213	1354	1185	932	546	1673	15606
Wieś	Mężczyzna		1165	1197	1586	1829	1805	1830	1483	1411	1488	1550	1631	1303	926	621	1794	21619
	Kobieta		1154	1137	1473	1707	1651	1522	1200	1274	1274	1350	1375	1246	1090	831	3252	21536
Razem			3843	3791	4691	5619	6040	5920	4757	4534	4510	5095	5547	4670	3699	2409	7588	72713

Największą gminą powiatu, co do powierzchni jest gmina Strzegowo, a pod względem ludności miasto Mława.

W północnej części powiatu tj. w gminach Dzierzgowo, Szydłowo, Lipowiec Kościelny, Wieczfnia Kościelna – a także gminie Strzegowo występują pokaźne kompleksy leśne, bogate florystycznie doliny rzeczne oraz liczne rezerwy przyrody. We wszystkich gminach większość gleb rolniczych zalicza się do słabych i średnich pod względem żyzności. Duże arealy użytków rolnych zajmują użytki zielone – stąd też dużą rolę odgrywa hodowla bydła mlecznego, trzody chlewnej i drobiu.

Ludność Powiatu Mławskiego wg. gmin na dzień 31.12.2009r.

Gmina	Powierz.w km2	Powierz. w %	Ludność - ogółem	Ludność w %	Ludność na 1 km2
Mława	35	2,9	29.558	40,1	847
Dzierzgowo	151	12,9	3298	4,7	23
Lipowiec Kościel.	114	9,7	5058	7,0	45
Radzanów	99	8,5	3523	4,9	37
Strzegowo	214	18,3	7747	10,8	37
Stupsk	118	10,1	4.973	6,9	43
Szreńsk	110	9,4	4529	6,2	42
Szydłowo	122	10,4	4518	6,2	37
Wieczfnia Kościel.	120	10,2	4185	5,7	35
Wiśniewo	99	8,5	5290	7,2	53
Powiat Mławski	1182	100	72.711	100	61

GOSPODARKA POWIATU

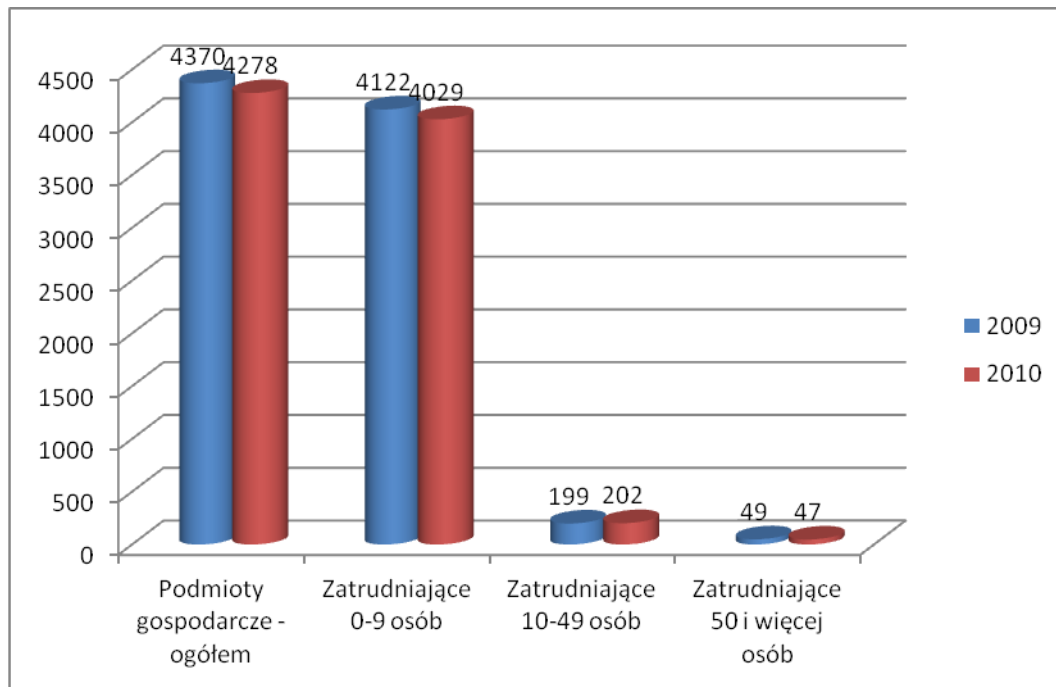
Na terenie powiatu mławskiego na koniec 2010 r. w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarczych Regon (według stanu na dzień 24.01.2011 r.) było zarejestrowanych **4278** podmiotów gospodarczych (w zestawieniu zostały nie ujęte gospodarstwa rolne). W okresie analogicznym roku 2009 było ich **4370** – o 92 więcej.

Wśród podmiotów gospodarczych powiatu największą grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa, które zatrudniają do 9 pracowników. Według danych GUS jest **4029** takich jednostek. W ubiegłym roku było ich **4122** – o 93 więcej. O wiele mniejszą grupę stanowią jednostki zatrudniające od 10 do 49 osób – **202** podmioty. W roku 2009 było ich **199** – niewielka różnica w porównaniu do stanu obecnego.

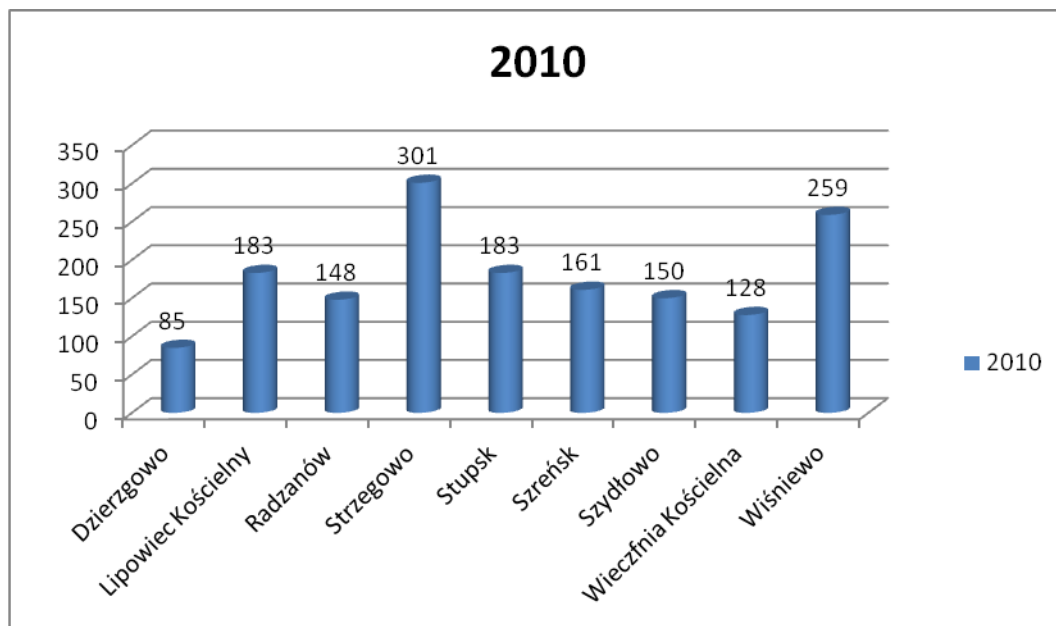
Najmniej podmiotów – **47** to zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników. W ubiegłym roku było ich **49**. Poza tym na terenie powiatu mławskiego funkcjonuje 7 zakładów pracy zatrudniających ponad 250 osób. Są to:

- HERMAR Sp. z o.o. – Uniszki-Cegielnia
- PKS w Mławie SA
- SP ZOZ w Mławie
- FINE ALTECH MŁAWA Sp. z o.o.
- LG ELECTRONICS MŁAWA Sp. z o.o.
- TELECOLOR Sp. z o.o.
- DONG YANG Sp. z o.o.
- Curtis Development

Zestawienie podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu mławskiego

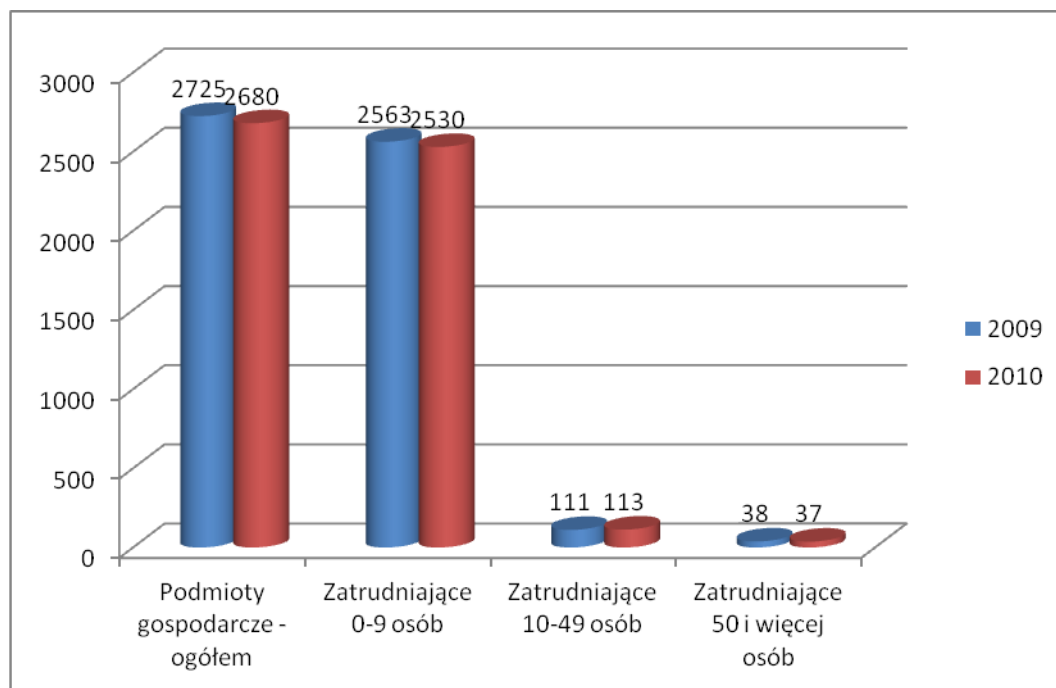
Ilość podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach

2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta Mławy z uwzględnieniem porównania do roku 2009

Najwięcej podmiotów gospodarczych – **2680** znajduje się w gminie i mieście Mława (w ubiegłym roku było ich **2725**). Podobnie, jak w powiecie wśród podmiotów funkcjonujących na terenie miasta Mława dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – **2530** jednostek (w 2009 –**2563**). Mniej jednostek zatrudnia powyżej 50 pracowników. Na terenie miasta Mława działa **37** takich podmiotów, podobnie jak w ubiegłym roku – **38**. Ponadto w Mławie jest **113** podmiotów zatrudniających od 10-49 pracowników. W okresie analogicznym ubiegłego roku było ich **111**.

Zestawienie podmiotów gospodarczych działających na terenie Mławy

3. Zróżnicowanie działalności gospodarczej na terenie powiatu mławskiego

Sektor publiczny stanowi zaledwie **195** jednostek aktywnych zarejestrowanych w systemie REGON. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu mławskiego – **4083** działa w sektorze prywatnym, z tego **1435** jednostek zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych. **575** firm zajmuje się przetwórstwem przemysłowym. Poza tym rozwijają się firmy usługowe, wśród których dominuje budownictwo – **572** firmy świadczące różnego rodzaju usługi budowlane. **200** podmiotów zajmuje się obsługą rynku nieruchomości, finansów i ubezpieczeń. **156** firm świadczy usługi transportowe oraz związane z gospodarką magazynową a **66** – gastronomiczne i hotelarskie. Natomiast usługi edukacyjne, a także naukowe i techniczne świadczy **298** jednostek.

W gospodarce powiatu dominują podmioty handlowe i usługowe nastawione w głównej mierze na obsługę lokalnego rynku, największe zakłady lokują się w branży elektronicznej oraz przetwórstwie rolno-spożywczym.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost znaczenia firm z branży elektronicznej, a także firm przetwórczych, działających na bazie lokalnej produkcji rolnej, głównie przetwórstwa mięsa drobiowego i produkcji wędlin. Wymienione branże charakteryzują się największym zatrudnieniem na lokalnym rynku pracy.

W sektorze elektronicznym pracuje 4290 osób (stan na koniec stycznia 2011r.).

Do największych zakładów należy zaliczyć:

1. LG Electronisc Sp. z o.o. – 1690 pracowników,
2. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "KEIM" - 631
3. Dong Yang Sp. z o.o. – 588
4. TelecolorBIS - 480
5. Fine Altach Sp. z o.o. – 370
6. Curtis Develompent – 314
7. Zakład Opakowań i Produkcji Mechanicznej – 117
8. Ssang Geum Sp. z o.o. – 68
9. Telecolor Sp. z o.o. – 32

W firmach przetwórczych, działających na bazie lokalnej produkcji rolnej, głównie przetwórstwa mięsa drobiowego i produkcji wędlin pracuje 1119 pracowników.

Do najważniejszych zakładów tego sektora należą:

- Hermar Sp. z o.o. Uniszki Cegielnia – 360 pracowników,
- WIPASZ S.A. Z-d Drobiarski w Mławie – 225 pracowników,
- Zakład Przetwórczo-Rolno Spożywczy Drobiu w Uniszkach Cegielni – 155,
- Zakład Mięśny J. Czaplicki w Mławie – 100,
- Zakład Mleczarski POLMLEK Mława Sp. z o.o. – 72,
- Zakład Przetwórstwa Rolnego Sp. z o.o. w Dunaju – 68,
- XL Energy Marketing Sp. z o.o. – 65 osób,
- Zakład Mięśny w Strzegowie Sp. J. – 54,
- Zakład Mięśno Garnażeryjny W.W.M. Powązka w Mławie – 20.

Warto zauważyć, iż rozwój ww. branż przyczynił się do wzrostu podobnych tendencji wśród firm usługowo-handlowych. W ostatnich latach powstało wiele marketów handlowych, a także firm usługowych świadczących usług stolarskie, budowlane, mechaniczne.

Do największych zakładów należą:

- Carrefour Poland Sp. z o. o. - 63
- Tabak Sp. J. - 34
- Kaufland Sp. z o.o.
- Desmin Sp. z o.o. (Intermarche) - 41
- Stokrotka Sp. z o.o. - 22
- Biedronka
- PoloMarket Sp. z o.o. (Strzegowo) - 28
- Lidl Sp. z o.o.

Tendencje na rynku pracy

W porównaniu z 2010 rokiem spadła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON z 4370 do **4278** zakładów.

Najwięcej podmiotów gospodarczych, bo aż **2680** znajduje się w gminie i mieście Mława.

Na lokalnym rynku pracy dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – **2530** jednostek.

Najmniej jednostek zatrudnia powyżej 50 pracowników - **37** zakładów

Największe zakłady lokują się w branży elektronicznej oraz przetwórstwie rolno-spożywczym.

W przemyśle elektronicznym pracuje – 4290 osób, natomiast w przetwórstwie rolno-spożywczym – 1119 pracowników (dane na koniec stycznia 2011 r.)

W 2011 r. **najwięcej miejsc pracy** powstanie w zakładach przemysłu elektronicznego (według prognoz ok. 300 miejsc pracy). Zatrudnienia są związane z rozszerzeniem produkcji, a także wprowadzaniem nowych produktów i zastosowaniem nowoczesnych procesów technologicznych.

W firmach koreańskich i kooperantach (LG Electronics Sp. z o.o., Fine Altech Sp. z o.o., Ssang Geum Sp. z o.o., Dong Yang Sp. z o.o., Curtis Development) koniec roku nie przyniósł większych redukcji zatrudnienia. Napływ bezrobocia związany był jedynie z fluktuacją pracowniczą.

W ciągu II kwartału większość spółek planuje zwiększyć zatrudnienie, zatrudniając pracowników bezpośrednio bądź przez firmy z nimi współpracujące (Telecolor, KERIM, WORK ACTIVE). Zatrudnienia są spodziewane w Dong Yangu, Fine Altech, LG Electronics i Kerimie. Poszukiwani będą przede wszystkim monterzy podzespołów elektronicznych.

Spółka **LG Electronics** w 2011 r. zamierza uruchomić produkcję kina domowego. Nowy profil produkcji wykreuje ok. 180 miejsc pracy, dla pracowników produkcji (monterów) oraz kadry techniczno-zarządzającej.

W łowie firma **Telecolor Sp. z o.o.** oddała do użytku nową halę produkcyjną. Inwestycja pozwoli na wykreowanie nowych miejsc pracy. Spółka w 2011 r. ma zatrudnić 350 osób. W chwili obecnej w łowie pracuje 180 osób przy produkcji

telewizorów marki „TELECOLOR”, „AKAI” „OMEGA”. Masowa produkcja uzależniona jest od opinii kontrahentów i zbadania rynku zbytu.

Spółka koreańska **Dong Yang Sp. z o.o.** w I-półroczu 2011 r. zamierza uruchomić kolejną linię lakierniczą. Inwestycja spowoduje wzrost zatrudnienia. Szacunkowo pracę może znaleźć ok. 120 osób. Większość stanowisk będą stanowić monterzy i operatorzy maszyn (tampodrukarek, wtryskarek).

Właściciele zakładów przemysłu rolno-spożywczego realizują inwestycje, które mają spowodować powstanie nowych miejsc pracy.

Właściciel **WIPASZ S.A. Pan Wiśniewski** zamierza stworzyć największy zakład drobiarski w Polsce (spółka odkupiła akcję **Polskiej Grupy Drobiarskiej**). Jeszcze w tym roku ma ruszyć budowa nowoczesnej hali produkcyjnej o powierzchni 9000 m². W wyniku inwestycji powstaną nowe miejsca pracy na pakowanie, porcjowanie i ubój drobiu.

Podobną inwestycję zakończyła **Firma XL Energy Marketing**. Na koniec 2010 r. oddano do użytku halę produkcyjno-magazynową. Spółka uzależnia zwiększenie zatrudnienia od zamówień.

W Lewiczynie **Pan Bogdan Pawłowski** uruchamił zakład przetwórstwa rybnego. Zatrudnienia są uzależnione od podpisania umów z hurtowniami rybnymi z Łodzi i Olsztyna. Podpisanie umów zapewni ciągłość produkcji i wzrost zatrudnienia o ok. 20 osób.

Zakład Przetwórstwa Rolnego „DUNAJ” Sp. z o.o. zatrudniający 68 osób zamierza rozszerzyć działalność o produkcję wyrobów garmażeryjnych, mięsa i wędlin. W tym celu rozbudowany został zakład produkcyjny o masarnię. W związku z rozszerzeniem profilu działalności i rozbudową zakładu powstaną nowe miejsca pracy. Zatrudnienia uzależnione są od zamówień.

Na lokalnym rynku od listopada 2010 r. w Mławie przy ul. Grzebskiego produkcję odzieży roboczej wznowiła **Spółdzielnia Inwalidów „Współpraca”**. Na chwilę obecną pracę znalazło 28 osób. Istnieją możliwości dalszych zatrudnień.

Firma **„Eurobud”** na przełomie 2011 i 2012 r. na ul. Granicznej będzie otwierać market budowlany. Wykreowanych zostanie ok. 15 miejsc pracy w zawodach: sprzedawca, magazynier, fakturzysta.

W kwietniu 2011 r. ma zostać otwarty market budowlany należący do sieci PSB Mrówka – powstało 12 miejsc pracy w zawodach: fakturzysta, sprzedawca-magazynier.

W 2012 r. w Mławie zostanie otwarty kolejny market budowlany. Powstanie ok. 15 miejsc pracy w zawodach: sprzedawca, magazynier, fakturzysta;

W gminie Szreńsk w II kwartale 2011 r. uruchomiony zostanie zakład produkcyjny specjalizujący się w produkcji wiązek kablowych.

Firma produkcyjna z Wieczfni Kościelnej jeszcze w tym roku zamierza rozpocząć budowę nowoczesnej hali produkcyjnej. Inwestycja wykreuje ok. 10 miejsc pracy w zawodach: ślusarz, tokarz, operator maszyn sterowanych numerycznie.

ZWOLNIENIA GRUPOWE

W 2010 roku zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych zgłosiły:

- Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
- Poczta Polska S.A
- Euro Bank Spółka Akcyjna
- Bank BPH S.A
- Jednostka Wojskowa NR 2229 w Nowym Dworze Mazowieckim

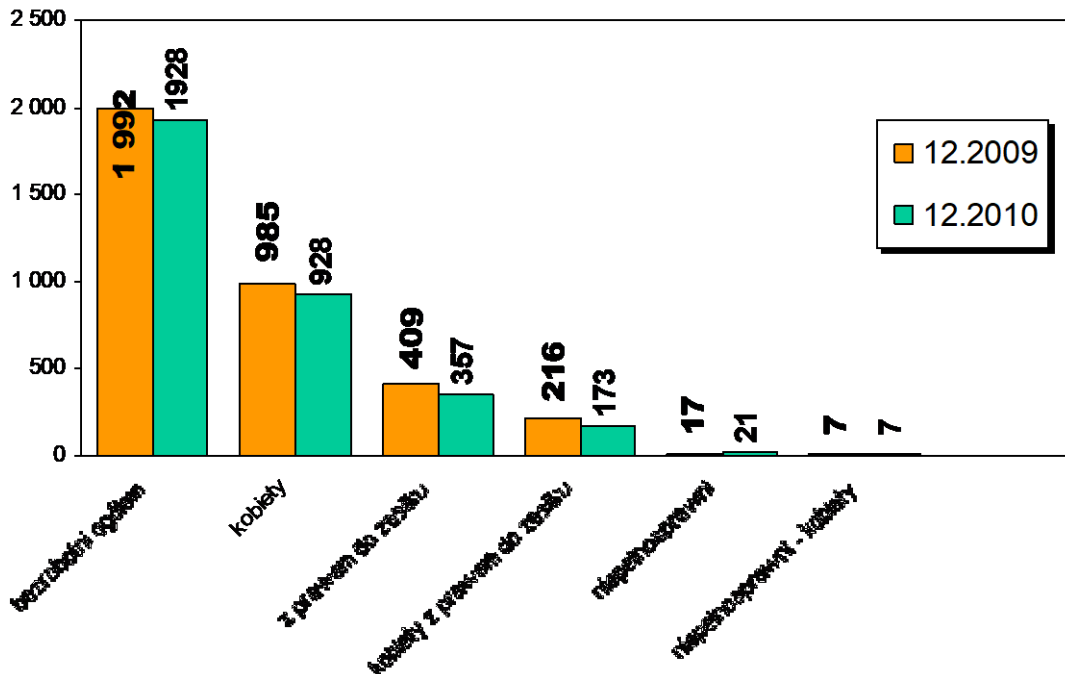
Na koniec lutego 2011 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie nie figurowały osoby objęte zwolnieniem grupowym z wyżej wymienionych firm kwalifikujące się do objęcia przez program specjalny. Należy podkreślić że firmy zgłaszające zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych mają swoje siedziby główne poza obszarem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie i tylko „Euro Bank” poinformował, że dwie zwalniane osoby z regionalnego oddziału w Mławie są mieszkańcami powiatu mławskiego.

ANALIZA BEZROBOCIA

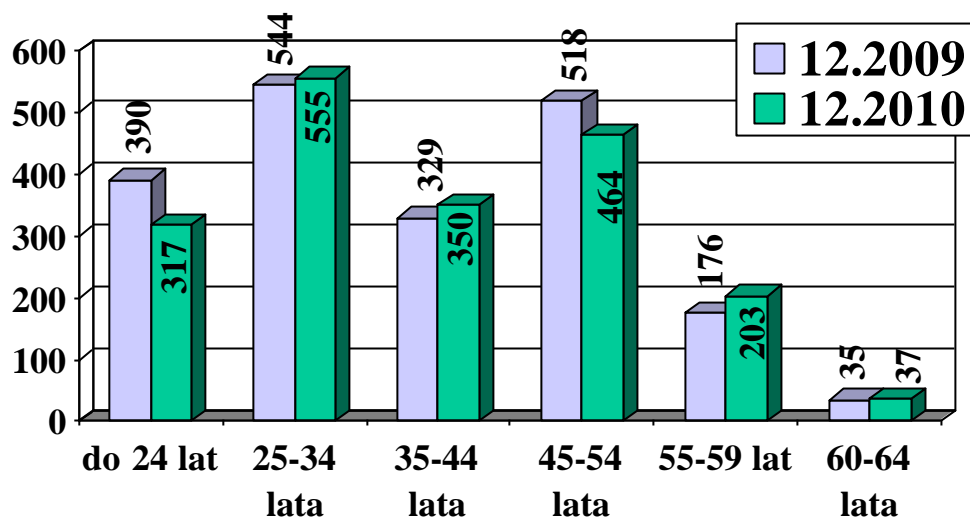
Według danych GUS w latach 2005-2010 w powiecie mławskim nastąpił spadek bezrobocia o 8,3 punktów procentowych m.in. dzięki realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Pomimo tego na koniec grudnia 2010r. stopa bezrobocia w powiecie mławskim nadal utrzymywała się na wysokim poziomie bowiem wynosiła 13,5% i znacznie przekraczała poziom na Mazowszu (9,4%) i w kraju (12,3%). Wysoka stopa bezrobocia wynika m.in. z niedopasowania podaży pracy do potrzeb modernizującej się gospodarki.

Zgodnie z danymi statystycznymi Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie na koniec grudnia 2010 r. było zarejestrowanych 4213 osób bezrobotnych, w tym 2063 kobiet co stanowi 48,97 % ogólnej liczby bezrobotnych. Przyjmując, iż dana osoba jest zaliczana do kilku kategorii największą grupę stanowią osoby bez wykształcenia średniego (2426 os., w tym 977 kobiet), bez kwalifikacji zawodowych (721os., w tym 403 kobiet), osoby powyżej 45 roku życia (1 460 os., w tym 604 kobiet) oraz osoby do 25 roku życia (928 osób, w tym 485 kobiet).

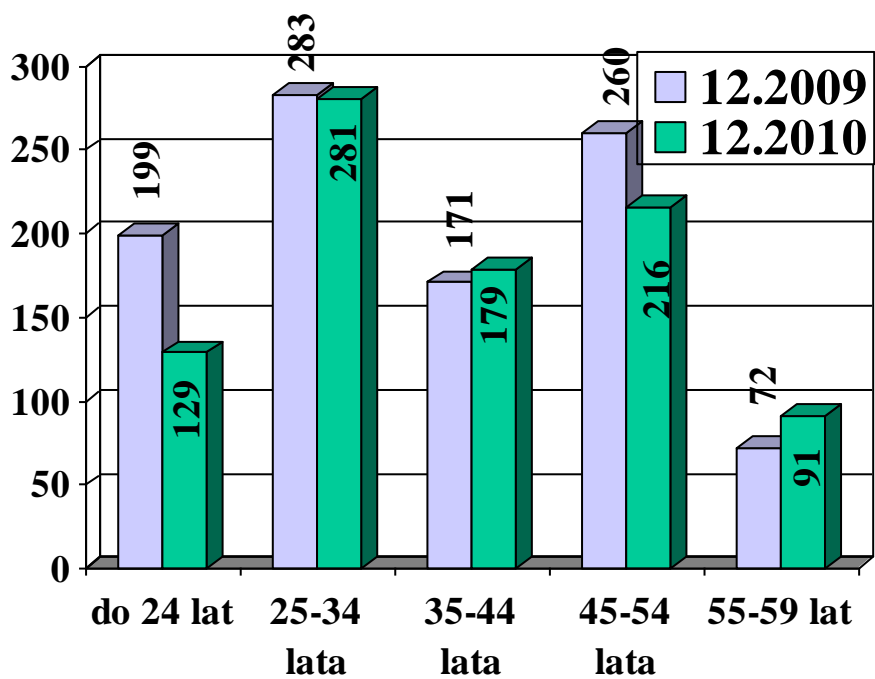
Bezrobotni – wybrane kategorie w Mławie w grudniu 2009 i 2010

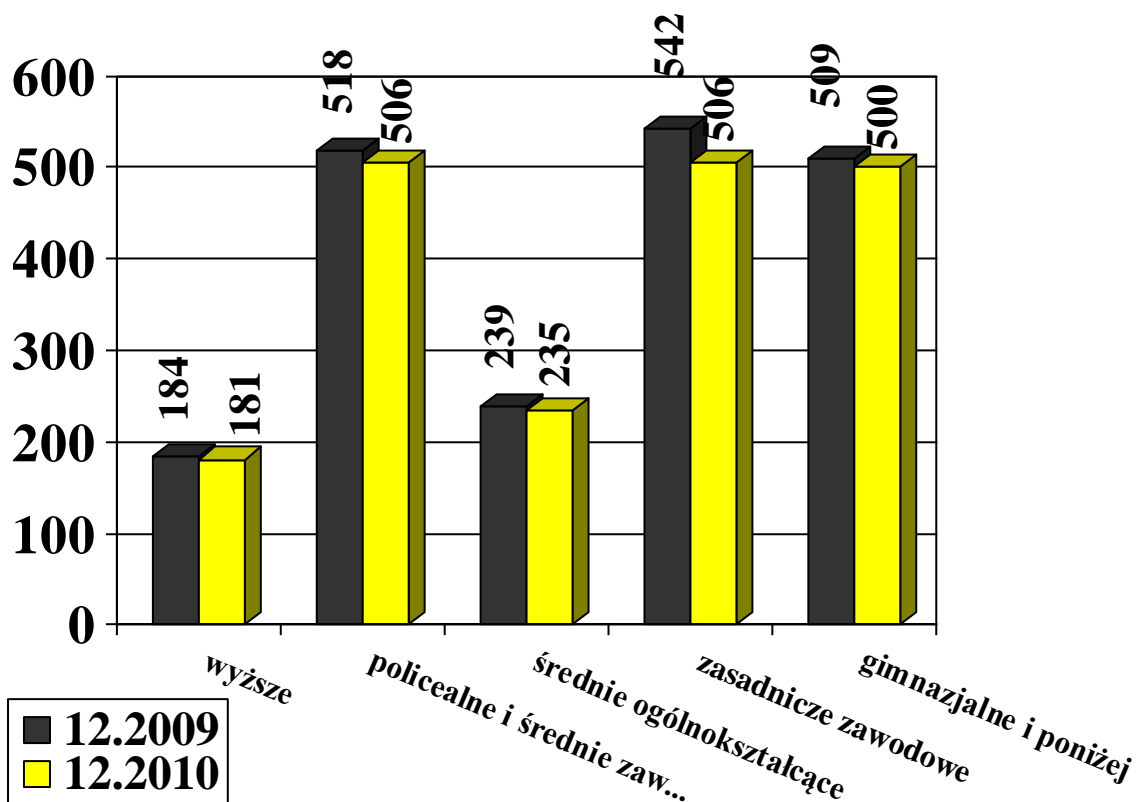
Bezrobotni według wieku w Mławie w grudniu 2009 i 2010

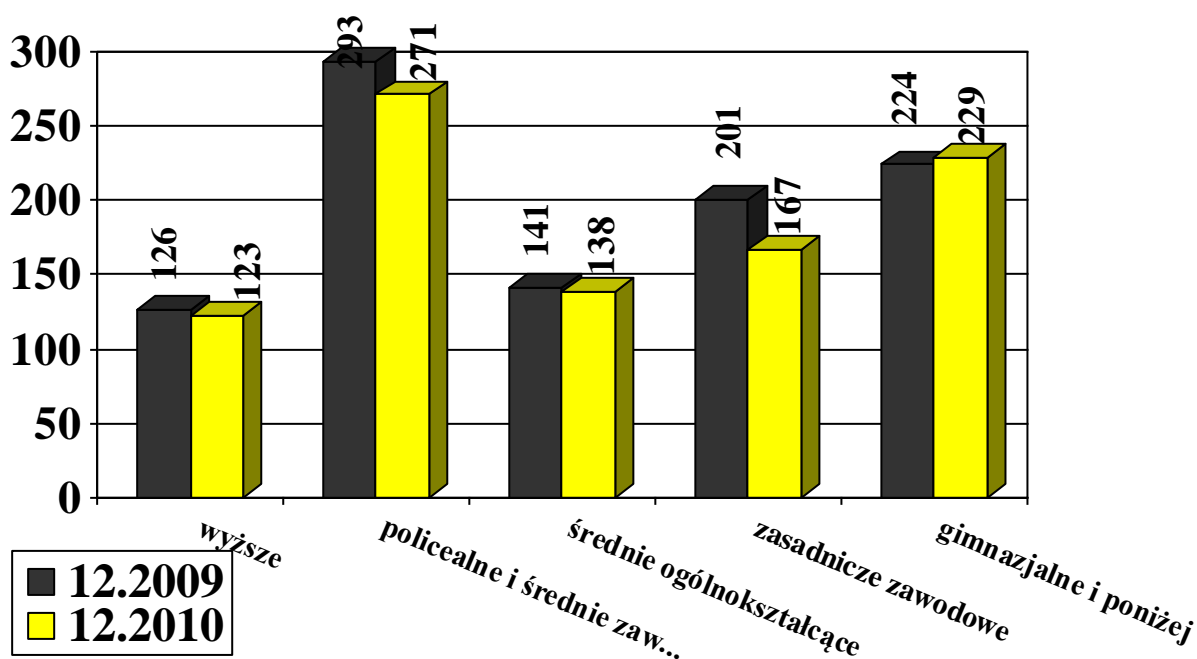
Bezrobotne kobiety według wieku w Mławie w grudniu 2009 i 2010

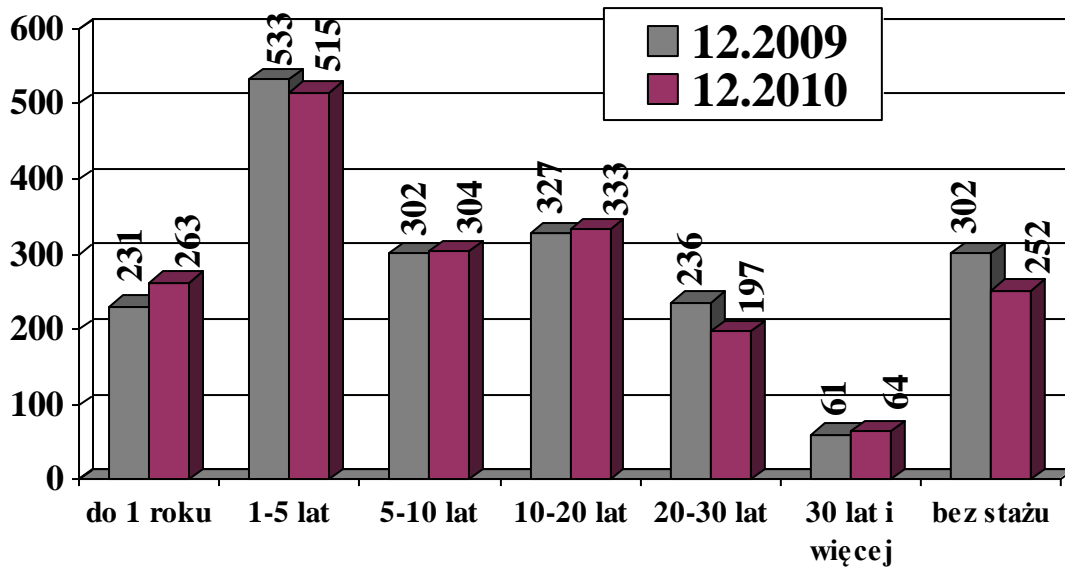
Bezrobotni według wykształcenia w Mławie w grudniu 2009 i 2010

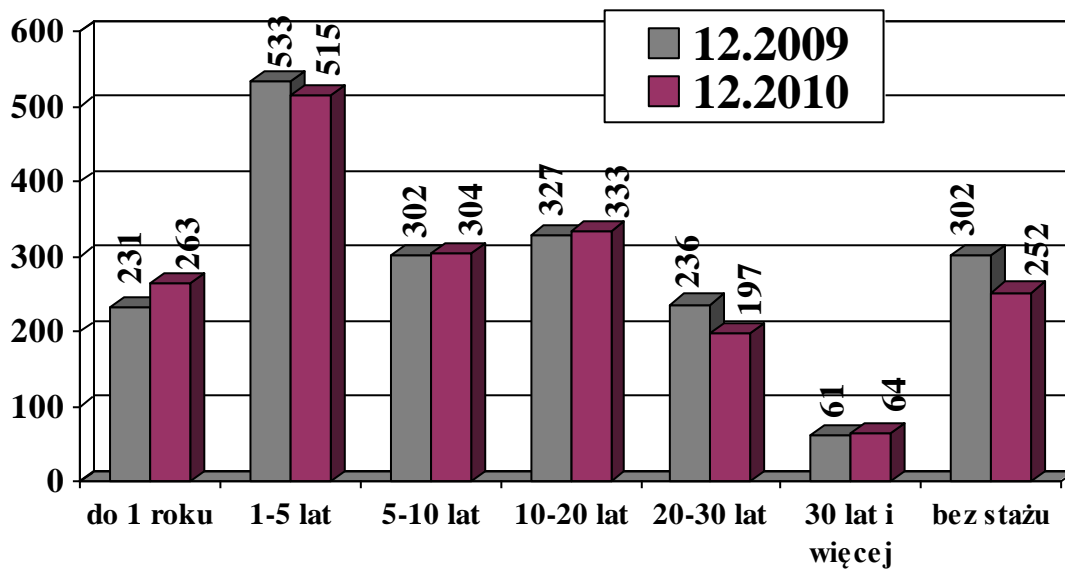
Bezrobotne kobiety według wykształcenia w Mławie w grudniu 2009 i 2010

Bezrobotni według stażu pracy w Mławie w grudniu 2009 i 2010

Bezrobotne kobiety według stażu pracy w Mławie w grudniu 2009 i 2010

Struktura bezrobocia według zawodów lub specjalności

Analizując strukturę bezrobotnych wg zawodów i specjalności podobnie, jak w latach ubiegłych należy stwierdzić, że największy udział w strukturze bezrobotnych mieli bezrobotni bez zawodu i o niskich kwalifikacjach. Na koniec omawianego okresu dominującą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były osoby **nie mające zawodu** – 663 osób, co stanowi 15,73% ogółu bezrobotnych. W grupie osób bezrobotnych bez zawodów ujęte zostały osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące lub profilowane, a także osoby nieposiadające wykształcenia zawodowego.

Liczną grupę stanowiły osoby sklasyfikowane jako „**robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym**” – 527 osób. Osoby sklasyfikowane w tej grupie stanowiły 12,51% ogółu zarejestrowanych.

Ponadto analiza wykazała, że największe bezrobocie dotyczy także następujących zawodów: **sprzedawca, monter podzespołów i zespołów elektronicznych, kucharz, murarz, ślusarz, technik ekonomista, technik budownictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, krawiec, kelner, kucharz małej gastronomii.**

Tabela nr 1. Bezrobotni wg zawodów i specjalności w powiecie mławskim*

(stan w końcu II-półrocza 2010 r.)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1.	000000	Bez zawodu	663
2.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	527
3.	522301	Sprzedawca	157
4.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	144
5.	512001	Kucharz	127
6.	711202	Murarz	118
7.	722204	Ślusarz	109
8.	331403	Technik ekonomista	100

9.	311204	Technik budownictwa	78
10.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	72
11.	753105	Krawiec	69
12.	513101	Kelner	58
13.	512002	Kucharz małej gastronomii	51

Tabela przedstawia zawody i specjalności, w których zarejestrowało się 50 i więcej bezrobotnych.

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy.

***Uwaga: brano pod uwagę zawody, w których było zarejestrowanych 50 i więcej osób. Zawody te wygenerowały ok. 56,6% bezrobocia.**

Niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych, niedopasowanie ich kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, a także większa liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie przy stosunkowo mniejszym zapotrzebowaniu sprawia, że wyścig po oferty pracy wygrywają osoby z wyższymi kwalifikacjami.

Napływ bezrobotnych

Spośród 4022 osób zarejestrowanych w II-półroczu 2010 r. największy napływ bezrobotnych dotyczył mężczyzn. Stanowili oni 53,3% ogółu zarejestrowanych. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano 607 osób, które w okresie 12-tu miesięcy od dnia ukończenia szkoły zarejestrowały się w urzędzie pracy. Analizując zarejestrowanych bezrobotnych ze względu na posiadany zawód należy stwierdzić, że najczęściej status osoby bezrobotnej, podobnie jak w latach poprzednich nabywały **osoby bez kwalifikacji zawodowych** – 761 osób (tj. 18,92% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych). Kolejną grupę stanowili „robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym” – 333 osób. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek rejestrujących się w obydwu kategoriach zawodowych. Wśród rejestrujących się bezrobotnych najwięcej osób napłynęło także w zawodach: **kucharz, sprzedawca, technik ekonomista, monter podzespołów elektronicznych, ślusarz, murarz, krawiec, technik żywienia i gospodarstwa domowego, kelner, technik budownictwa, technik elektronik, pedagog.**

Tabela nr 2. Napływ bezrobotnych wg zawodów i specjalności w powiecie mławskim*

(stan w II-półroczu 2010 r.)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1.	000000	Bez zawodu	761
2.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	333
3.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	154
4.	522301	Sprzedawca	116
5.	512001	Kucharz	95
6.	711202	Murarz	93
7.	722204	Ślusarz	86
8.	341902	Technik ekonomista	82
9.	311204	Technik budownictwa	79
10.	723190	Krawiec	67
11.	513101	Kelner	63
12.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	57
13.	311302	Technik elektronik	55
14.	235107	Pedagog	50

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy.

***Uwaga: brano pod uwagę zawody, w których było zarejestrowanych 50 i więcej osób.
Zawody te wygenerowały ok. 50,75% bezrobocia.**

ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (Grup zawodów)

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie w II-półroczu 2010 roku wpłynęło 1013 ofert zatrudnienia. W porównaniu z I-półroczem ubiegłego roku nastąpił wzrost ofert pracy.

Największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców dotyczyło pracowników administracyjno – biurowych (technik prac biurowych, technik administracyjny), monterów podzespołów i zespołów elektronicznych, sprzedawców oraz pracowników reprezentujących niższe poziomy wykształcenia m. in. robotnik gospodarczy,

sprzątaczką biurową. Należy dodać, że większość z wymienionych zawodu od kilku lat generują najwięcej miejsc pracy.

Tabela nr 3. Oferty pracy według zawodów i specjalności

Lp.	kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w II-półroczu	W końcu II-półrocza
1	828303	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	217	18
2	419101	Technik prac biurowych	172	0
3	522107	Sprzedawca	48	0
4	914103	Robotnik gospodarczy	42	0
5	753303	Szwaczka	41	2
6	343101	Technik administracyjny	36	0
7	432103	Magazynier	25	0
8	911207	Sprzątaczką biurową	16	0
9	833203	Kierowca samochodów ciężarowych	14	0
10	412001	Sekretarka	13	0
11	941201	Pomoc kuchenna	13	0
12	751104	Rozbieracz – wykrawacz	12	8
13	722204	Ślusarz	11	0
14	931301	Robotnik budowlany	10	0
15	512001	Kucharz	10	0

*W tabeli wykazano zawody, w których w II-półroczu 2010 r. wpłynęło 10 i więcej ofert pracy.

W/w zawody skupiły ponad połowę (67,1%) ofert pracy

W pozostałych zawodach ilość ofert pracy nie przekraczała 8. W tych grupach zawodowych pracodawcy zgłaszali zapotrzebowanie na pojedyncze, wolne miejsca pracy lub wogóle nie odnotowano zapotrzebowania.

„Technik administracyjny”, „technik prac biurowych”, „monter podzespołów i zespołów elektronicznych”, „sprzedawca” należą do zawodów generujących nowe miejsca pracy. Sytuacja w tych grupach ofert jest nie zmienna od kilku lat. Gospodarka naszego powiatu rozwija się bowiem w przemyśle elektronicznym i branży handlowo-usługowej. W wymienionych branżach powstaje najwięcej miejsc pracy. Większość skierowanych do bezrobotnych ofert dotyczy jednak subsydiowanych form zatrudnienia.

Oferty zgłaszane w zawodzie „**technik prac biurowych**”, „**technik administracyjny**” oraz „**sekretarek**” to przede wszystkim propozycje odbycia stażu u pracodawcy. Wzrost wymagań pracodawców w stosunku do kadry biurowej powoduje, iż odbycie stażu u pracodawcy mające na celu zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego w miejscu pracy jest niezwykle atrakcyjnym instrumentem dającym szansę pracodawcy na poznanie kwalifikacji i predyspozycji potencjalnego kandydata do pracy.

Oferty skierowane do „**robotników gospodarczych**”, „**sprzątaczek**” oraz „**pomocy kuchennych**” są to najczęściej prace krótkoterminowe, niejednokrotnie subsydiowane ze środków Funduszu Pracy. Nie mniej jednak mają one istotne znaczenie, gdyż pracodawca zgłaszając wolne miejsce pracy nie wymaga wyższych kwalifikacji zawodowych, są to najczęściej oferty pracy skierowane do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym.

W przypadku zawodu „**sprzedawca**” pracodawcy mają coraz większe wymagania. Oprócz książeczki sanitarno-epidemiologicznej, doświadczenia w handlu wymagana jest umiejętność obsługi kasy fiskalnej. Konieczność pracy w systemie zmianowym, a także proponowane minimalne wynagrodzenie powoduje rotacje pracowników w firmach handlowych skutkujących stałym napływem ofert ww. zawodzie.

Oferty zgłaszane w zawodzie „**monter podzespołów i zespołów elektronicznych**” związane są z rozwojem na lokalnym rynku przemysłu

elektronicznego. Zgłoszone oferty skierowane są przede wszystkim do osób z wykształceniem, co najmniej zawodowym. Jednak coraz większe zapotrzebowania ze strony pracodawców tychże firm spowodowały obniżenie kwalifikacji zawodowych przyszłych pracowników. Umożliwia to podjęcie pracy przez osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niżej.

Z analizy powyższych danych wynika, że najwięcej ofert pracy napłynęło w zawodach, w których również występowało relatywnie duże bezrobocie oraz napływ bezrobotnych. Nadal w tych samych zawodach występuje nadmiar osób szukających pracy, może to świadczyć o dużej płynności pracowniczej (monter podzespołów elektronicznych, sprzedawca) oraz niedostosowaniu umiejętności (pracownik biurowy) do oczekiwań pracodawców. Jest to sytuacja, kiedy pracodawca może wybierać pracowników, bowiem kilku lub kilkunastu chętnych „czeka” na zatrudnienie.

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone zostały za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** mierzonego stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym czasie.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku :

- $W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 < W_{n,l}^k < 1,1$ to zawody zrównoważone,
- $W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

W ten sposób powstała tabela T-II/P-4 **Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie mławskim w II-półroczu 2010 r.** (aneks statystyczny).

Wyniki identyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę nie mogą jednak precyzyjnie określić rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to m.in. z faktu, że część bezrobotnych jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym.

Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się tylko do jednego zawodu. W chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym lub wyuczonym).

Bezrobotny posiadający kilka zawodów może, zatem – w zależności od potrzeb rynku pracy – podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych.

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który na rynku pracy występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytu (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9.

Warto zauważyć, że ranking zawodów nadwyżkowych jest zdecydowanie bardziej rozbudowany niż w przypadku zawodów deficytowych. Poniższa tabela zawiera tylko 30 przykładowych zawodów nadwyżkowych występujących w powiecie mławskim. W tabeli wyszczególniono tylko te zawody i specjalności, w których wartość wskaźnika intensywności nadwyżki jest wyższa niż „0,0000”. Współczynnika intensywności nadwyżki „0,0000” oznacza brak ofert w danym zawodzie. W poniższej tabeli nie uwzględniono 348 zawodów lub specjalności o wskaźniku = 0,00, czyli zawodów, w których nie wpłynęła w II-półroczu 2010 r. żadna oferta. Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela T-II/P-4 (aneks statystyczny).

Tabela nr 4 Zawody nadwyżkowe

Lp.	Nazwa zawodu lub specjalności	Wskaźnik intensywności nadwyżki / deficytu zawodu w I-półroczu 2010 roku
zawody nadwyżkowe, dla których w I-półroczu 2010 wskaźnik nadwyżki WD < 0,9		
1.	Szwaczka	0,4167
2.	Masażysta	0,4000
3.	Konserwator części	0,3333
4.	Specjalista żywienia człowieka	0,3333
5.	Inżynier technologii żywności	0,3333
6.	Pielęgniarka	0,3333
7.	Pedagog szkolny	0,3333
8.	Dziennikarz	0,3333
9.	Pozostali lakiernicy	0,3333
10.	Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń	0,2500

11.	Handlowiec	0,2308
12.	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,1905
13.	Fryzjer	0,1818
14.	Cieśla	0,1538
15.	Inżynier mechanik – maszyny i urządzenia przemysłowe	0,1429
16.	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	0,1111
17.	Kucharz małej gastronomii	0,0909
18.	Technik informatyk	0,0870
19.	Kucharz	0,0811
20.	Piekarz	0,1000
21.	Stolarz	0,0938
22.	Technik elektronik	0,0769
23.	Krawiec	0,0746
24.	Murarz	0,0635
25.	Obuwnik przemysłowy	0,0417
26.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0385
27.	Mechanik samochodów osobowych	0,0377
28.	Technik mechanik	0,0294
29.	Ślusarz	0,0238
30.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0150

Informacje zawarte w aneksach statystycznych są czysto statystyczne i nie odzwierciedlają rzeczywistości. Spośród wymienionych w zestawieniu zawodów, zawodów **murarza, stolarza, krawca, szwacza, obuwnika przemysłowego, piekarza, ślusarza**, trudno zaliczyć do zawodów nadwyżkowych. Zbyt niskie doświadczenie zawodowe, przestarzałe metody odbywania praktycznej nauki zawodu bezrobotnych, niekiedy brak kierunków kształcenia w systemie oświaty wpływają na kłopoty w realizacji ofert pracy.

Według tabeli T-I/P-4 zawody **inżyniera mechanika, inżyniera technologii żywności, specjalisty żywienia człowieka, specjalista ds. finansów (analityk finansowy)** należą do zawodów nadwyżkowych. Pomimo, iż w tych specjalnościach poszukiwani są pracownicy istnieją problemy w realizacji zgłoszonych zapotrzebowań. Trudności nie są spowodowane małą ilością ofert, a wymaganiami stawianymi kandydatom. Pracodawcy oprócz kierunkowego wykształcenia wymagają od kandydatów wieloletniego doświadczenia i znajomości specjalistycznych programów.

Do zawodów nadwyżkowych według aneksu statystycznego zalicza się także zawód **technika elektronika, technika mechanika, technika informatyka**. Nie odzwierciedla to jednak rzeczywistości. Rozwój przemysłu elektronicznego, a także

pozostałych gałęzi gospodarki przyczynił się do wzrostu ofert w w/w zawodach. Pracodawcy coraz częściej poszukują pracowników o takich kwalifikacjach.

Należy zauważyć, że osoby z wyżej wskazanymi zawodami lub specjalnościami są poszukiwani zarówno na ogólnopolskim jak i lokalnym rynku pracy.

Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone stanowią niewielką grupę (17 spośród 519 zawodów). Są to takie zawody, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Do zawodów zrównoważonych ($0,9 < W^k_{n,II} < 1,1$) czyli wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy należy zaliczyć:

- Kierownik działu produkcji
- Kierownik magazynu
- Administrator baz danych
- Kulturoznawstwo
- Pozostali magazynierzy i pokrewni
- Pracownik do spraw socjalnych
- Ekspedientka w punkcie usługowym
- Pomoc apteczna
- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
- Ratownik wodny zawodowy
- Ogrodnik
- Mechanik – monter maszyn i urządzeń
- Elektromonter maszyn elektrycznych
- Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
- Wulkanizator
- Salowa
- Goniec.

Zawody deficytowe

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który na rynku pracy występuje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, iż na wyżej wymienione grupy zawodów jest większe zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy niż liczba zarejestrowanych w tutejszym urzędzie bezrobotnych.

Wskaźnik intensywności deficytu ($W^k_{n,II} > 1,1$) wskazuje na zawody **deficytowe**, w których występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Szczegółowe dane zawiera tabela nr 5.

Dokonując powyższej analizy należy zwrócić uwagę na zawody, w których wskaźnik intensywności deficytu jest maksymalny. Wartość MAX informuje o sytuacji, w której pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na wymienione zawody, natomiast w ewidencji PUP w Mławie w danym okresie nie było zarejestrowanych bezrobotnych posiadających takie kwalifikacje. Są to więc zawody, w których bardzo łatwo jest znaleźć zatrudnienie i jest ono stabilne lub są to zawody mało popularne, a w związku z tym brak osób zainteresowanych podjęciem nauki i w późniejszym czasie zatrudnienia w tym kierunku. Maksymalny wskaźnik w omawianym okresie osiągnęło 70 zawodów. W porównaniu z analogicznym okresem (II-półrocze 2010 roku) była to liczba większa o 10 zawodów.

Tabela nr 5 Zawody deficytowe

Lp.	Nazwa zawodu lub specjalności	Wskaźnik intensywności deficytu/ nadwyżki w II-półroczu 2010 roku
zawody deficytowe, dla których w II-półroczu 2010 wskaźnik nadwyżki WD >1,1		
1.	Rozbieracz-wykrawacz	12,0000
2.	Technik prac biurowych	9,0526
3.	Fakturzystka	7,0000
4.	Zaopatrzeniowiec	6,0000
5.	Bibliotekarz	6,0000
6.	Asystent do spraw księgowości	4,0000
7.	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	4,0000

8.	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny)	3,5000
9.	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	3,0000
10.	Technik administracji	2,7692
11.	Brukarz	2,5000
12.	Sprzątaczką biurowa	2,2857
13.	Szwaczka	2,2778
14.	Pomoc kuchenna	2,1667
15.	Animator kultury	2,0000
16.	Naczelnik/kierownik wydziału	2,0000
17.	Serwisant sprzętu komputerowego	2,0000
18.	Kasjer bankowy	2,0000
19.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,0000
20.	Sekretarka	1,8571
21.	Nauczyciel przedszkola	1,7500
22.	Dziennikarz	1,6667
23.	Woźny	1,6667
24.	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	1,4091
25.	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1,3333
26.	Robotnik gospodarczy	1,3125

5. WNIOSKI

W oparciu o przeprowadzoną analizę, nasuwają się następujące wnioski:

1. W porównaniu z analogicznym okresem roku 2009 odnotowano:
 - zmniejszenie liczby bezrobotnych o 257 osób, jednakże pomimo tego na koniec grudnia 2010r. stopa bezrobocia w powiecie mławskim nadal utrzymywała się na wysokim poziomie wynosiła bowiem 13,5% i znacznie przekraczała poziom na Mazowszu (9,4%) i w kraju (12,3%).
2. Największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu i kwalifikacji oraz wykształcenie średniego. Jest to 3147 czyli aż 74,70 % ogółu bezrobotnych Osoby te znacznie częściej tracą pracę bądź nie podejmują jej w ogóle. Stan ten uzasadnia podejmowanie działań w zakresie szkolenia osób bezrobotnych nie posiadających zawodu oraz wykazywania aktywności edukacyjnej osób bezrobotnych.
3. Grupę którą należałoby szczególnie wesprzeć w wejściu na rynek pracy stanowiąca 22% ogółu bezrobotnych są osoby do 25 roku życia. Pracodawcy

poszukują osób wykwalifikowanych i doświadczonych zawodowo. Niezbędne jest zatem zabezpieczenie tym osobom możliwości zdobycia umiejętności praktycznych.

4. Po przeanalizowaniu wpływających ofert pracy widoczne jest, iż większość ofert na stanowiska nie wymagające kwalifikacji czy też wykształcenia średniego były to oferty pracy w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych. Pracodawcy nie chcą przyjmować osób o niskich kwalifikacjach ze względu na konieczność ich przyuczania do zawodu. Dlatego też aby zaktywizować jak największą grupę osób o niskich kwalifikacjach bądź też bez wykształcenia średniego ich zatrudnienie wsparte zostanie refundacją bądź to w ramach robót publicznych bądź też prac interwencyjnych. Pozwoli to na wejście na rynek tej grupy bezrobotnych i utrzymanie zatrudnienia przez dłuższy czas.
5. W związku z atmosferą sprzyjającą przedsiębiorczości i równoczesnym brakiem ofert pracy na wyspecjalizowane stanowiska wesprzeć należy także osoby przejawiające chęć rozpoczęcia działalności gospodarczej czyli samozatrudnienia.
6. Bardzo ważnym wsparciem osób bezrobotnych będzie możliwość przyznania refundacji na doposażenie lub wyposażenie stanowisk pracy dla wytypowanych do aktywizacji w ramach programu grupy bezrobotnych. Przyczyni się to do stworzenia im na co najmniej dwa lata miejsc pracy.